

[Marius Jensen.]

til Dækning af Underskuddet ved Privatbanernes Drift. Jeg gentager, at der kan maaske under de Forhold, vi nu lever under, være Grund til at gøre dette, men under normale Forhold vilde jeg være meget betænkelig ved at gaa ind for noget saadant. Forslaget er ganske vist tiltraadt af de samvirkende Sogneraadforeninger, men der staar i Bemærkningerne til Lovforslaget, at det er med visse Betæneligheder, at man har tiltraadt dette, og jeg deler fuldt ud disse Betæneligheder fra Kommunalbestyrelsernes Side. Det er et nyt Indgreb, der foretages over for Kommunernes Selvstyre, og man bør efter min Mening prøve paa at ændre lidt paa dette Punkt.

Men den ekstraordinære Situation kræver jo ekstraordinære Indgreb i saa mange Tilfælde, og ogsaa i dette Tilfælde maa det erkendes, at det kan være nødvendigt. Jeg skal ikke holde nogen lang Tale om dette Spørgsmaal, men kun sige, at da man under disse særlige Forhold fra alle Sider synes at kunne gaa med til det foreliggende Forslag, vil jeg ogsaa give Forslaget min Tilslutning, og jeg skal paa Partiets Vegne anbefale det til en hurtig og velvillig Behandling. Men jeg vil dog henstille en ganske kort Udvalgsbehandling, for at vi nærmere kan faa oplyst forskellige Ting i Lovforslaget, særlig med Hensyn til det Spørgsmaal, jeg omtalte, Kommunernes Forpligtelser og deres forholdsvis ringe Repræsentation i det efter min Mening temmelig store Udvalg, der bliver nedsat.

A. C. D. Petersen: Mit Partis Ordfører, det ærede Medlem Hr. Boeck-Hansen, kan paa Grund af Trafikforholdene ikke være til Stede, og jeg skal derfor i hans Sted fremsætte visse Bemærkninger.

Jeg vil gerne indlede disse Bemærkninger med en kort Oversigt over, hvorledes Baneanlæggene her i Landet er opstaaet. Det er, som bekendt, for langt den overvejende Del Statsbaner, anlagt af Staten alene og drevet af Staten alene, men dernæst er der en Kategori af Baner, der er anlagt som kommunale Baner med Statstilskud, og en sidste, om end mindre Kategori af Baner, anlagt som Aktieselskaber med Aktionærer saavel blandt private som Kommuner og ligeledes med Statstilskud. Nu er jeg i hvert Fald ikke bekendt med, at der er truffet nogen retslig Afgørelse med Hensyn til, om disse private Aktionærers Aktier er sat ud af Spillet paa lovformelig Maade; men det er muligt, at jeg ikke er rigtigt underrettet, det vil maaske den højt-

ærede Minister oplyse mig om. Men hvis der ikke er truffet en saadan Afgørelse, forekommer det mig, at der her er et Spørgsmaal, som ikke er løst, og jeg tror, det vilde være rimeligt at overveje, om der ikke var et og andet at tage i Betragtning her, saa meget mere som Forholdene i disse private Statsbaners Omraader har været uheldigere for Befolkningen end andre Steder i Landet. Takket være de moderne Kommunikationsmidler har der været en Konkurrence, som det har været meget vanskeligt for Baneledelsen at klare, og det har, som vi alle ved, medført et betydeligt Underskud ogsaa for De danske Statsbaner.

Nu ved jeg meget vel, at man maa anføre, at De danske Statsbaner ikke alene er anlagt i tæt befolkede Egne, hvor der er gode Betingelser for, at de kan drives paa lønnende Maade, men ogsaa er anlagt i tyndt befolkede Egne, hvor man paa Forhaand kan regne med, at Banerne ikke kan svare sig; Banerne her er ikke anlagt, for at de skal betale sig, men for at ophjælpe de paagældende Egne, altsaa som Kulturfaktorer. Ikke desto mindre har det samlede Resultat af Banernes Virksomhed i mange Aar været et formidabelt Underskud. Lige for Tiden er der vel en lille Bedring i disse Forhold, saavel for Statsbanerne som for andre Baner, men ogsaa i Aar møder Statsbanerne dog med et ret antageligt Underskud paa det Regnskab, der skal afsluttes om faa Dage. Taget under eet for de to sidste Aar andrager det, saa vidt jeg erindrer, et halvt Hundrede Millioner Kroner.

Dette Underskud maa naturligvis bæres af de eneste, der kan bære det, de eneste, hvem det kan paalægges, nemlig Skatteyderne. Der er ogsaa blandt disse Skatteydere — idet man jo ikke gør nogen Forskel — Folk, som bor i Egne, der betjenes af de saakaldte Privatbaner; og samtidig har man været nødt til i Privatbanedriften, hvad enten det drejer sig om de rent kommunale Baner eller dem, der drives som Aktieselskaber, at have en anden Takstpolitik, en højere Takstpolitik end Statsbanerne, saaledes at de Egne, der betjenes af Privatbanerne, i Virkeligheden har maattet betale sin forholdsmæssige Del af Statsbaneunderskuddet og tillige Baneunderskuddet for sin egen Egn, som andre Egnes Skatteydere ikke har taget Del i. Det har været en uforholdsmæssig Byrde for disse Egne, og jeg slutter mig derfor gerne til den Tak, der stiles fra mange Sider til den højtærede Minister, fordi dette Lovforslag er fremkommet. Det har